

Недоліком такої форми роботи є те, що в сучасних умовах викладання клінічних дисциплін, зокрема і онкології, викладач повинен працювати з групами студентів по 10-12 чоловік, що значно знижує ефективність такої форми проблемно-орієнтованого навчання.

Наступним кроком її розвитку, на наш погляд, повинна стати розробка комп'ютерних навчальних програм із великою кількістю конкретних клінічних випадків зі змінними параметрами, динамічним ілюстративним матеріалом (аудіо- і відеозаписи, слайди), реакцією комп'ютера на неправильні дії студента, які можуть призвести до негативних наслідків тощо.

Аналіз попереднього досвіду використання проблемно-орієнтованого навчання свідчить про його позитивний вплив на осмислення, засвоєння і правильне використання студентами навчального матеріалу у порівнянні з аналогічними параметрами при традиційному навчанні.

УДК3078.147.091.3.016:378.4.014.25(477):061.1ЕС

ПЕРЕВАГИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ В РАМКАХ ПРОБЛЕМНО- ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЗГІДНО ПРОЕКТУ TEMPUS

Шумна Т.Є.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: студенти, навчальний процес, проект TEMPUS.

Програма TEMPUS спрямована на реформування у сфері вищої освіти і узгоджується з положеннями Болонського процесу. Тому нашою метою було забезпечення, аналіз та виділення переваг організації навчального процесу у студентів, що навчаються в рамках впровадженого проблемно-орієнтованого навчання. При цьому щотижневий розгляд кейсів передбачає, що як лекції, так і практичні заняття будуються за темою, що стосується клінічного прикладу конкретного пацієнта з певною патологією. Так, зі студентами II курсу в першому семестрі на 18 тижні експериментального проблемно-орієнтованого навчання був розглянутий кейс на клінічному прикладі хворої V.M. з целіакією. В рамках структури цього кейсу, у вівторок, середу та четвер студенти прослухали три лекції, що стосувалися анатоμο-фізіологічних основ травлення, диференційної діагностики функціональних гостро-інтестинальних розладів і органічних захворювань кишківника та основних напрямків їх терапії. Кожна лекція тривала 60 хвилин, без перерви. Лекції, як і подальші заняття з тьюторами, проводились в аудиторії, спеціально обладнаній сучасними інформаційними технологіями. В четвер, на базі клінічної лікарні, студенти мали змогу провести клініко-анамнестичне об'єктивне обстеження пацієнта за темою кейсу. У відділенні лабораторної діагностики були продемонстровані загальноклінічні, біохімічні, копрологічні, бактеріологічні методи

дослідження. На кафедрі факультетської педіатрії викладач ознайомив студентів із діагностичними можливостями ультразвукового апарату «Esaote Mylab 50» при дослідженні органів черевної порожнини. Практичне заняття також тривало 60 хвилин. Така тривалість лекцій та практичного заняття не передбачає додаткових перерв і це дозволяє студентам максимально сконцентруватись на проблемі, не відволікатися, швидко переключатись з розгляду одного питання на інші та максимально правильно висловлювати свої думки, більш точно орієнтуватися в конкретній ситуації, стимулює до прийняття правильних рішень за короткий проміжок часу, що є необхідним при лікуванні та наданні екстреної допомоги при невідкладних станах.

Висновок: отриманий досвід щодо організації та забезпечення навчального процесу у студентів за новою навчальною програмою в рамках проекту TEMPUS з перевагою показав свою ефективність щодо підвищення активності студентів на заняттях та забезпечення системної, якісної і ефективної медичної освіти.

УДК: 378.147.016:577.3]-057.875(=111)[378.4:61](477.64-25)

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ФІЗКОЛОЇДНОЇ ХІМІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Щербак М.О., Каплаушенко А.Г.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: студенти, навчальний процес, мультимедія.

Вивчення хімії, як однієї з основних ланок медичної освіти, націлено на підготовку спеціалістів, які зможуть реалізувати програму двох пріоритетних проектів «Освіта» та «Здоров'я». Вдосконалення процесів викладання матеріалу є одним із напрямків реалізації означеної мети.

Метою нашої роботи є вдосконалення навчального процесу для студентів англomовної форми навчання зі спеціальності «лікувальна справа», сформувати системні знання студентів про фізико-хімічні процеси та їх застосування в медицині.

Оскільки медична хімія вивчається на першому курсі, то з цілого ряду причин, студенти важко долають бар'єр між шкільними та вузівськими вимогами. Особливо це стосується студентів з інших країн світу, що навчаються у Запорізькому державному медичному університеті. Саме тому викладачі кафедри фізико-хімії розробили послідовний план подолання означених проблем.

На першому етапі усі викладачі фізико-хімії отримали відповідну кваліфікацію з англійської мови на право викладання медичної хімії. Надалі, для студентів англomовної форми навчання було розроблено методичні рекомендації, навчальні посібники, протоколи для практичних